

Jesper Lund
IT-Politisk Forening
Carl Bernhards Vej 15, 2.tv
1817 Frederiksberg C

E-mail: itpol@jesperlund.com

Den 4. marts 2016
Sagsbehandler: jha
J.nr. 2016-042-315

POLITIOMRÅDET
Nationalt Cyber Crime Center
Politiøret 14
1780 København V

Telefon: 33 14 88 88

E-mail: politi@politi.dk
Web: www.politi.dk

De har ved e-mail af 3. marts 2016 klaget over Rigspolitiets afgørelse af 26. februar 2016 vedrørende Deres anmodning om aktindsigt.

I Deres klage har De anført, at De er blevet bekendt med, at Rigspolitiet omkring november 2014 har sendt en generel skrivelse til alle operatører vedrørende krav, jf. logningsbekendtgørelsen, til at kunne oplyse en abonnent på baggrund af tid og IP-adresse.

Sagens behandling

Rigspolitiet har på baggrund af de i Deres klage yderligere fremkomne oplysninger foretaget yderligere søgninger i Rigspolitiets journaliseringssystem og hos relevante medarbejdere med henblik på at identificere eventuelle sager eller dokumenter, som måtte være relevante i forhold til Deres anmodning.

I den forbindelse er der blevet identificeret følgende dokumenter:

1. E-mail af 2. december 2014 fra Telia – svar på e-mail af 6. november 2014 fra Rigspolitiet.
2. E-mail af 18. november 2014 fra "3" – svar på e-mail af 6. november 2014 fra Rigspolitiet.
3. E-mail af 12. november 2014 fra TDC – svar på e-mail af 6. november 2014 fra Rigspolitiet.

4. E-mail af 7. november 2014 fra Telenor – svar på e-mail af 6. november 2014 fra Rigspolitiet. Side 2

Rigspolitiet skal beklage, at de pågældende dokumenter ikke blev identificeret i forbindelse med den første behandling af Deres anmodning.

I forhold til Deres anmodning om at få udleveret en journalliste skal Rigspolitiet bemærke, at de ovennævnte dokumenter ikke er journaliseret på en sag, hvorfor det ikke er muligt at udlevere en journalliste som ønsket.

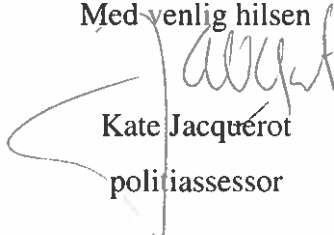
På denne baggrund har Rigspolitiet ikke videresendt Deres klage til Justitsministeriet, idet Rigspolitiet vurderer nu at have imødekommet Deres anmodning.

Klagevejledning

Rigspolitiets afgørelse kan påklages til Justitsministeriet, Slotsholmsgade 10, 1216 København K.

De skal dog indledningsvis sende klagen til Rigspolitiet, Polititorvet 14, 1780 København V. Hvis Deres klage ikke giver Rigspolitiet anledning til at ændre afgørelsen, sender Rigspolitiet klagen samt sagens dokumenter og herunder afgørelsen til Justitsministeriet snarest og som udgangspunkt senest syv arbejdsdage efter modtagelsen af klagen hos Rigspolitiet, jf. offentlighedslovens § 37, stk. 1 og 2.

Med venlig hilsen

Kate Jacquérot
politiassessor

Hagen, Jesper (JHA046)

Fra: Jacquerot, Kate Bryld (KJA001)
Sendt: 4. marts 2016 09:55
Til: Hagen, Jesper (JHA046)
Emne: VS: Registrering af oplysninger om den tildelte brugeridentitet

Fra: thomas.abraham@teliasonera.com [mailto:thomas.abraham@teliasonera.com]
Sendt: 2. december 2014 13:11
Til: Jacquerot, Kate Bryld (KJA001)
Cc: jesper.fejerskov@telia.dk
Emne: RE: Registrering af oplysninger om den tildelte brugeridentitet

Kære Kate

Så har jeg fået et svar fra vores jurister, som lyder som følger:

Telia har indrettet sig efter fuldt ud at kunne overholde den forpligtelse, der fortsat består i logningsbekendtgørelsens nuværende § 5, stk. 1.

Men der er ikke overensstemmelse mellem telelovens forpligtelser, hvilke oplysninger der ikke længere skal opbevares efter reglerne om sessionslogging i logningsbekendtgørelsen og endelig hvilke oplysninger der faktisk er en forudsætning for at kunne identificere en individuel slutbruger efter de teknikker (NATning) vi bruger i dag.

Skulle du have spørgsmål er du velkommen til at kontakte vores jurist, Jesper Fejerskov.
jesper.fejerskov@telia.dk

Thomas Abraham
Fraud Expert, Fraud Management
Phone +45 28275831
Fax +45 88315831
thomas.abraham@teliasonera.com

Telia, Part of TeliaSonera Group, Business Area Mobility
Holmbladsgade 139, 2300 Copenhagen, Denmark
www.teliasonera.com
www.telia.dk

Telia Denmark, Copenhagen, +45 82337000

From: KJA001@politi.dk [mailto:KJA001@politi.dk]
Sent: 6. november 2014 15:09
To: Abraham, Thomas Lenhard
Cc: KBP001@politi.dk
Subject: Registrering af oplysninger om den tildelte brugeridentitet

Kære Thomas Abraham

Som led i Rigspolitiets tilsyn med politikredsenes opgavevaretagelse vedrørende opklaring og retsforfølgning af kriminelle forhold ved brug af oplysninger fra udbydere om telefoni- og internettrafik har Rigspolitiet, NC3, erfaret, at politiet flere gange har modtaget tilbagemeldinger fra enkelte udbydere om, at det ikke er muligt at oplyse brugeridentitet på den abonnent eller registrerede bruger, til hvem en IP-adresse var tildelt på et givent kommunikationstidspunkt. Politiet har således ved flere lejligheder f.eks. fået oplyst fra visse udbydere, at disse

udbydere alene har mulighed for at identificere disse oplysninger, såfremt politiet udover IP-adresse og kommunikationstidspunkt tillige angiver portnummer.

Det fremgår af logningsbekendtgørelsens § 5, stk. 1, nr. 3, at en udbyder af elektroniske kommunikationsnet eller – tjenester til slutbrugere skal registrere navn og adresse på den abonnent eller registrerede bruger, til hvem en internetprotokol-adresse, en brugeridentitet eller et telefonnummer var tildelt på kommunikationstidspunktet.

Af vejledningen til bekendtgørelsen stilles der ikke krav til politiet om, at politiet – foruden IP-adresse og kommunikationstidspunkt – tillige kan oplyse portnummer efter indhentet retskendelse for at kunne få udleveret oplysninger om en brugers adgang til internettet.

Det er Rigspolitiets umiddelbare vurdering, at udbydere ikke kan stille krav om, at politiet tillige skal være i stand til at oplyse portnummer for en given internetkommunikation for at få adgang til oplysninger om brugeridentitet, idet det er Rigspolitiets opfattelse, at det er op til den enkelte udbyder at indrette sine systemer således, at udbydere til enhver tid er i stand til at efterleve logningsbekendtgørelsens bestemmelser.

Til brug for Rigspolitiets videre overvejelser om eventuelt at forelægge dette spørgsmål for Justitsministeriet til nærmere vurdering, skal jeg anmode om at få oplyst, hvorvidt det fra Telia for politiet er muligt at få oplyst brugeridentiteten alene på baggrund af oplysninger om IP-adresse og kommunikationstidspunkt.

Med venlig hilsen

Kate Jacquerot
juridisk chef

Rigspolitiet
Politiområdet
Nationalt Cyber Crime Center

Kontakt:
Telefon: +45 4515 4060
Mobile.: +45 2257 8704
E-mail: kia001@politi.dk

Postadresse:
Polititorvet 14, DK-1780 København V
Besøgsadresse:
Ejby Industrivej 125-135, DK-2600 Glostrup

Hagen, Jesper (JHA046)

Fra: Jacquerot, Kate Bryld (KJA001)
Sendt: 4. marts 2016 09:55
Til: Hagen, Jesper (JHA046)
Emne: VS: Registrering af oplysninger om den tildelte brugeridentitet

Fra: Anne Louise Vogensen [<mailto:anne.louisevogensen@3.dk>]
Sendt: 18. november 2014 14:52
Til: Jacquerot, Kate Bryld (KJA001)
Cc: Ann-Louise Hansen
Emne: FW: Registrering af oplysninger om den tildelte brugeridentitet

Kære Kate Jacquerot,

Jeg henviser til din email dateret den 6 november 2014 til Thomas Jensen.

I langt de fleste tilfælde vil Hi3G kunne oplyse bruger identiteten alene på baggrund af oplysninger om IP-adresse og kommunikationstidspunkt. Dog vil der være situationer, hvor vi ikke med sikkerhed kan sige hvem der er bruger af en ip-adresse, uden også oplysning af portnummer fra Politiets side. Grunden hertil er, at vi lige som alle andre selskaber, benytter offentlige IP adresser. Der findes ikke flere offentlige IP adresser i IP ver.4 , og det er en delt ressource. Derfor skal der en gang i mellem oplyses postnummer, uanset hvad der fremgår af logningsbekendtgørelsen, for at kunne levere den ønskede information.

Med venlig hilsen

Anne Louise Vogensen
Hi3G
31200948

From: KJA001@politi.dk [<mailto:KJA001@politi.dk>]
Sent: 6. november 2014 15:08
To: Thomas Jensen
Cc: KBP001@politi.dk
Subject: Registrering af oplysninger om den tildelte brugeridentitet

Kære Thomas Jensen

Som led i Rigspolitiets tilsyn med politikredsenes opgavevaretagelse vedrørende opklaring og retsforfølgning af kriminelle forhold ved brug af oplysninger fra udbydere om telefoni- og internettrafik har Rigspoliet, NC3, erfaret, at politiet flere gange har modtaget tilbagemeldinger fra enkelte udbydere om, at det ikke er muligt at oplyse brugeridentitet på den abonnent eller registrerede bruger, til hvem en IP-adresse var tildelt på et givent kommunikationstidspunkt. Politiet har således ved flere lejligheder f.eks. fået oplyst fra visse udbydere, at disse udbydere alene har mulighed for at identificere disse oplysninger, såfremt politiet udover IP-adresse og kommunikationstidspunkt tillige angiver portnummer.

Det fremgår af logningsbekendtgørelsens § 5, stk. 1, nr. 3, at en udbyder af elektroniske kommunikationsnet eller – tjenester til slutbrugere skal registrere navn og adresse på den abonnent eller registrerede bruger, til hvem en internetprotokol-adresse, en brugeridentitet eller et telefonnummer var tildelt på kommunikationstidspunktet.

Af vejledningen til bekendtgørelsen stilles der ikke krav til politiet om, at politiet – foruden IP-adresse og kommunikationstidspunkt – tillige kan oplyse portnummer efter indhentet retskendelse for at kunne få udleveret oplysninger om en brugers adgang til internettet.

Det er Rigspolitiets umiddelbare vurdering, at udbydere ikke kan stille krav om, at politiet tillige skal være i stand til at oplyse portnummer for en given internetkommunikation for at få adgang til oplysninger om brugeridentitet, idet det er Rigspolitiets opfattelse, at det er op til den enkelte udbyder at indrette sine systemer således, at udbydere til enhver tid er i stand til at efterleve logningsbekendtgørelsens bestemmelser.

Til brug for Rigspolitiets videre overvejelser om eventuelt at forelægge dette spørgsmål for Justitsministeriet til nærmere vurdering, skal jeg anmode om at få oplyst, hvorvidt det fra 3 for politiet er muligt at få oplyst brugeridentiteten alene på baggrund af oplysninger om IP-adresse og kommunikationstidspunkt.

Med venlig hilsen

Kate Jacquerot
juridisk chef

Rigspolitiet
Politiområdet
Nationalt Cyber Crime Center

Kontakt:
Telefon: +45 4515 4060
Mobile.: +45 2257 8704
E-mail: kja001@politi.dk

Postadresse:
Politiatorvet 14, DK-1780 København V
Besøgsadresse:
Ejby Industrivej 125-135, DK-2600 Glostrup

Hagen, Jesper (JHA046)

Fra: Jacquerot, Kate Bryld (KJA001)
Sendt: 4. marts 2016 09:54
Til: Hagen, Jesper (JHA046)
Emne: VS: Registrering af oplysninger om den tildelte brugeridentitet

Fra: Aksel Boje Christensen [<mailto:ABC@tdc.dk>]
Sendt: 12. november 2014 07:17
Til: Jacquerot, Kate Bryld (KJA001)
Cc: Pedersen, Karsten Brinkmann (KBP001)
Emne: SV: Registrering af oplysninger om den tildelte brugeridentitet

Kære Kate,

Tak for din mail! Jeg kan oplyse dig, at TDC anvender den såkaldte NAT44-teknik, som gør det muligt at tildele samme IP-adresse til flere brugere, som kommunikerer via Internet. Brugere, der anvender samme IP-adresse kan da identificeres på kombinationen af IP-adresse og portnummer. TDC anvender bl.a. NAT44 på mobil datatrafik og på Hotspot-trafik.

Såfremt ønsker en nærmere orientering om baggrund og virkemåde for NAT44 (delte IP-adresser), deltager vi gerne i et møde.

Venlig hilsen

Aksel Boje Christensen

Afdelingschef
Politigruppen og Statens Kundeservice
TDC Erhverv, Public Account
Sletvej 30, 6-176
8310 Tranbjerg J
Mobil 20 12 40 93

Fra: KJA001@politi.dk [<mailto:KJA001@politi.dk>]
Sendt: 6. november 2014 15:07
Til: Aksel Boje Christensen
Cc: KBP001@politi.dk
Emne: Registrering af oplysninger om den tildelte brugeridentitet

Kære Aksel Boje Christensen

Som led i Rigspolitiets tilsyn med politikredsens opgavevaretagelse vedrørende opklaring og retsforfølgning af kriminelle forhold ved brug af oplysninger fra udbydere om telefoni- og internettrafik har Rigspolitiet, NC3, erfaret,

at politiet flere gange har modtaget tilbagemeldinger fra enkelte udbydere om, at det ikke er muligt at oplyse brugeridentitet på den abonnent eller registrerede bruger, til hvem en IP-adresse var tildelt på et givent kommunikationstidspunkt. Politiet har således ved flere lejligheder f.eks. fået oplyst fra visse udbydere, at disse udbydere alene har mulighed for at identificere disse oplysninger, såfremt politiet udover IP-adresse og kommunikationstidspunkt tillige angiver portnummer.

Det fremgår af logningsbekendtgørelsens § 5, stk. 1, nr. 3, at en udbyder af elektroniske kommunikationsnet eller – tjenester til slutbrugere skal registrere navn og adresse på den abonnent eller registrerede bruger, til hvem en internetprotokol-adresse, en brugeridentitet eller et telefonnummer var tildelt på kommunikationstidspunktet.

Af vejledningen til bekendtgørelsen stilles der ikke krav til politiet om, at politiet – foruden IP-adresse og kommunikationstidspunkt – tillige kan oplyse portnummer efter indhentet retskendelse for at kunne få udleveret oplysninger om en brugers adgang til internettet.

Det er Rigspolitiets umiddelbare vurdering, at udbydere ikke kan stille krav om, at politiet tillige skal være i stand til at oplyse portnummer for en given internetkommunikation for at få adgang til oplysninger om brugeridentitet, idet det er Rigspolitiets opfattelse, at det er op til den enkelte udbyder at indrette sine systemer således, at udbydere til enhver tid er i stand til at efterleve logningsbekendtgørelsens bestemmelser.

Til brug for Rigspolitiets videre overvejelser om eventuelt at forelægge dette spørgsmål for Justitsministeriet til nærmere vurdering, skal jeg anmode om at få oplyst, hvorvidt det fra TDC for politiet er muligt at få oplyst brugeridentiteten alene på baggrund af oplysninger om IP-adresse og kommunikationstidspunkt.

Med venlig hilsen

Kate Jacquerot
juridisk chef

Rigspolitiet
Politiområdet
Nationalt Cyber Crime Center

Kontakt:
Telefon: +45 4515 4060
Mobile: +45 2257 8704
E-mail: kja001@politi.dk

Postadresse:
Polititorvet 14, DK-1780 København V
Besøgsadresse:
Ejby Industrivej 125-135, DK-2600 Glostrup

Hagen, Jesper (JHA046)

Fra: Jacquerot, Kate Bryld (KJA001)
Sendt: 4. marts 2016 09:54
Til: Hagen, Jesper (JHA046)
Emne: VS: Registrering af oplysninger om den tildelte brugeridentitet

Fra: Mette Vind [mailto:MEVI@telenor.dk]
Sendt: 7. november 2014 15:05
Til: Jacquerot, Kate Bryld (KJA001)
Cc: SpecialService
Emne: SV: Registrering af oplysninger om den tildelte brugeridentitet

Kære Kate

Jeg er i teorien enig med dig – men i det virkelige liv er IP-adresse samt kommunikationstidspunkt bare ikke altid tilstrækkeligt for at give de påkrævede informationer.

For Telenors vedkommende handler det om IP-adresserne 94.144.63.xxx, hvor vi skal bruge yderligere information for at identificere brugeren, da rigtigt mange anvender disse IP-adresser samtidig.

De pågældende IP-adresser (94.144.63.xxx) er vores "NAT"-tede yderside adresser.

Når en person med en mobiltelefon, som ikke er en smartphone, går på internettet, så tildeles en IP adresse, som ikke er brugbar på internettet. Dette "NAT"-ter vi i firewall (dvs. gemmer den bag en anden "offentlig" IP-adresse, som er brugbar på internettet). På denne måde gemmer vi op til ca. 65.000 aktive abonnenter bag hver af disse adresser.

Så hvis man med sikkerhed skal kunne finde en specifik kunde bag en sådan "NAT"-tet adresse, er det nødvendigt at kende samtlige detaljer for kommunikationen, dvs. – set fra internet siden – følgende information:

- Source IP
- Source port
- Destination IP
- Destination port
- Tidspunkt for kommunikationen

Vi har ikke grundlag for at oplyse politiet om potentielt 65.000 andre kunders telefonnumre, som også har besøgt en specifik IP-adresse på et givent tidspunkt – og denne information vil politiet i sagens natur ej heller kunne bruge. Årsagen til at vi anmoder om yderligere information er således alene for at finde frem til den pågældende person.

De bedste hilsner/kindest regards

Mette Vind
Advokat
Corporate Affairs
Telenor Danmark

telenor

Mobile: + 45 6050 3007
E-mail: mevi@telenor.dk

Fra: KJA001@politi.dk [<mailto:KJA001@politi.dk>]
Sendt: 6. november 2014 15:11
Til: SpecialService
Cc: KBP001@politi.dk
Emne: Registrering af oplysninger om den tildelte brugeridentitet

Kære Charlotte Adamczyk Pedersen

Som led i Rigspolitiets tilsyn med politikredsens opgavevaretagelse vedrørende opklaring og retsforfølgning af kriminelle forhold ved brug af oplysninger fra udbydere om telefoni- og internettrafik har Rigspolitiet, NC3, erfaret, at politiet flere gange har modtaget tilbagemeldinger fra enkelte udbydere om, at det ikke er muligt at oplyse brugeridentitet på den abonnent eller registrerede bruger, til hvem en IP-adresse var tildelt på et givent kommunikationstidspunkt. Politiet har således ved flere lejligheder f.eks. fået oplyst fra visse udbydere, at disse udbydere alene har mulighed for at identificere disse oplysninger, såfremt politiet udover IP-adresse og kommunikationstidspunkt tillige angiver portnummer.

Det fremgår af logningsbekendtgørelsens § 5, stk. 1, nr. 3, at en udbyder af elektroniske kommunikationsnet eller – tjenester til slutbrugere skal registrere navn og adresse på den abonnent eller registrerede bruger, til hvem en internetprotokol-adresse, en brugeridentitet eller et telefonnummer var tildelt på kommunikationstidspunktet.

Af vejledningen til bekendtgørelsen stilles der ikke krav til politiet om, at politiet – foruden IP-adresse og kommunikationstidspunkt – tillige kan oplyse portnummer efter indhentet retskendelse for at kunne få udleveret oplysninger om en brugers adgang til internettet.

Det er Rigspolitiets umiddelbare vurdering, at udbydere ikke kan stille krav om, at politiet tillige skal være i stand til at oplyse portnummer for en given internetkommunikation for at få adgang til oplysninger om brugeridentitet, idet det er Rigspolitiets opfattelse, at det er op til den enkelte udbyder at indrette sine systemer således, at udbydere til enhver tid er i stand til at efterleve logningsbekendtgørelsens bestemmelser.

Til brug for Rigspolitiets videre overvejelser om eventuelt at forelægge dette spørgsmål for Justitsministeriet til nærmere vurdering, skal jeg anmode om at få oplyst, hvorvidt det fra Telenor for politiet er muligt at få oplyst brugeridentiteten alene på baggrund af oplysninger om IP-adresse og kommunikationstidspunkt.

Med venlig hilsen

Kate Jacquerot
juridisk chef

Rigspolitiet
Politiområdet
Nationalt Cyber Crime Center

Kontakt:
Telefon: +45 4515 4060
Mobile: +45 2257 8704
E-mail: kja001@politi.dk

Postadresse:
Polititorvet 14, DK-1780 København V
Besøgsadresse
Ejby Industrivej 125-135, DK-2600 Glostrup